

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХУДУДИДА ХЎЖАЛИК

ЎЎРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАРНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ЖАРАЁНИНИ

ОСОНЛАШТИРИШ ВА ТАРТИБГА СОЛИШ МАҚСАДИДА:

1. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўз фаолиятини хорижий сармоя иштирокида амалга оширадиган янги тузилладиган корхоналарни ҳуқуқий жиҳатдан экспертизадан ўтказиш ва рўйхатга олиш вазифаси 1995 йил 1 мартдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги зиммасига юкланиб, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор идоралар билан зарур келишувни таъминлаб, қўшма корхоналарни қонунда белгиланган тартибда рўйхатга олинсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги қўшма корхоналар давлат реестрини, шунингдек хорижий сармоя иштирокидаги корхоналарни рўйхатга олиш учун зарур бўлган ва ижро учун қабул қилинган ҳужжатларни уч ҳафта ичида белгиланган тартибда Адлия вазирлигига топширсин.

3. Белгилаб қўйилсинки, олдин рўйхатга олинган хорижий сармоя иштирокидаги корхоналар қўшбу Фармонга мувофиқ қайтадан рўйхатга олинмайд.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамаси: — белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида таклиф киритсин;

— Ўзбекистон Республикаси ҳукумати илгари қабул қилган қарорлар, шунингдек вазирликлар ва идораларнинг меъёрий ҳужжатлари бир ой муддатда ишбу Фармонга мувофиқлаштирилиши таъминлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 1995 йил 6 январь.

«Малика» хиссдорлик жамиятига қарашли бир неча бўлинмалар ичида 2-корхона ишчи-хотимлари томонидан тайёрланаётган халқ истеъмоли буюмлари хар томонлама ажралиб туради. Улар кўпроқ хом ашёни тежаш мақсадида болалар ва ёш қизчалар учун тикилаётган кўйлақчаларга безак сифатида қийим матолардан ҳам унумли фойдаланишмоқда. Шунинг учун ҳам махсулот бежирим ва харидоригр бўлаётир. Шунингдек жамоада ўз-ўзини назорат қилиб туриш ҳам юкори даражада.

СУРАТДА: моҳир ишчилардан Зўҳра Ортикова, Салима Йўлдошева, Кутбинисо Мавлоновалар иш жараёнида

Козим Ўлмасов олган сурат.

Республика Вазирилар Маҳкамасида

ИСТЕЪМОЛЧИ МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

6 январь куни Вазирилар Маҳкамасида Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков раислигида истеъмол бозорини товар билан таъминлаш ва республика аҳолисига савдо хизмати-ни яхшилаш дастурини амалга ошириш бўйича ҳукумат комиссиясининг мажлиси бўлди.

Вазирилар Маҳкамасининг мазкур масала юзасидан чиқарган қарорларининг бажарилиш ақуналарини тўғрисида Бош вазир ўринбосари М. Усмонов, Қорақалпоғистон Респуб-

ликаси Вазирилар Кенгаши Раиси Р.Йўлдошев ахборот берди.

Комиссия марказлаштирилган импорт йўли билан, шунингдек консигнация шартлари асосида озик-овқат махсулотлари етказиб бериш топшириқлари қандай бажарилаётгани тўғрисидаги ҳисоботни тинглади. Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикасида, Хоразм, Қашқадарё ва бошқа вилоятларда истеъмол бозорини энг зарур моллар билан тўлдириш юзасидан белгиланган чора-тадбирлар кўриб чиқилди, «Ўзбек-

(Ў.А.)

Хусусийлаштириш -- давр талаби

БАХТ КУЛИБ БОҚҚАНДА

Куни кеча «Тошкент тўқимачилик комбинати» ил-газла-ма ишлаб чиқариш би-рлаш-масида тарихий воқеа юз берди. Тўқимачилар жамоасига таънанали равишда корхона-ни хусусийлаштиришга рухсат бериш ҳақидаги далолатнома топирилди. Бундан буён қўш-на ва ҳамиша навқирон ком-бинат «Тоштўқимачи» хисса-дорлик жамияти деб аталади-ган бўлди. Жамиятлар сони яна биттага кўпайди.

Янги хиссдорлик жамияти-нинг таъсис йиғилишида ме-хнат жамоаларининг вакилла-ри билан бир қаторда жамия-тининг ҳаммуассислари бўл-миш «Ўзгенилсаноат» уюшма-

си ва Ўзбекистон Республикаси Давлат мол-мулки ва тадбир-корлики кўллаб-қувватлаш кў-митаси вакиллари ҳам иштирок этишди. Низомига кўра улар янги хиссдорлик жамияти акцияла-рининг мос ҳолда 10 ва 30 фо-из улушига эга бўлдилар. Ком-бинат жамоаси аса ўзига тегиш-ли 31 фоиз акцияларни аллақа-чон сотиб олди.

— Биз эркин сотувга қўйилган 9 фоиз акцияларни ҳам сотиб олиб, жамоа ўртасида тақсим-ламоқчимиз, — деди хиссдор-лик жамияти бошқарувининг ра-иси Ботир Ағрашев. — Ўшанда акцияларнинг ялли улуши ком-бинатнинг ўзида қолади. Қол-ган 20 фоиз акциялар хорижий

сармоядорларга мўлжалланган бўлиб, ишлаб чиқариш қувват-ларини тақомиллаштириш, за-монвий асбоб-ускуналар со-тиб олиш учун зарур валюта тушумига таъзамин яратди.

— Тошкент тўқимачили-рининг бахти кулиб боққан экан, — дейди «Ўзгенилсаноат» уюшмаси бошқаруви раиси-нинг ўринбосари Ў. Умарбе-ков. — Чўнки улар ўзларига те-гишли акцияларини эски ба-хларда сотиб олишга улгур-дилар. Янги йилдан бошлаб акцияларнинг баҳоси 12 баро-барга ошиб кетди.

Толіб НУРМУХАМЕДОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИНИНГ ЧЕТ ЭЛГА БОРИШЛАРИ

ТАРТИБИНИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ДИПЛОМАТИК ПАСПОРТИ

ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисида Низоми» амалга киритиш ҳақида» 1994 йил 23 декабрдаги Фармониюни ҳисоб-га олган ҳолда Ўзбекистон Рес-публикаси фуқароларининг чет элга бориш тартибини анида соддалаштириш мақсадида Ва-

зирилар Маҳкамаси қарор қи-лади:

1. Вазирилар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг чет элга боришларининг тартиби тўғрисида» 1994 йил 17 мартдаги қарори ўз ку-чини йўқотган деб ҳисоблансин.

2. Қуйидагилар тасдиқлансин: Ўзбекистон Республикаси фу-

қароларининг чет элга бориш-лари тартиби иловага мувофиқ;

Ўзбекистон Республикасининг дипломатик паспорти тўғрисида-ги Низоми ва дипломатик паспорт бериладиган шахслар рўйхати; чет элга боришлари махсус ро-зиликни талаб этадиган мансаб-дор шахслар рўйхати.

3. Ўзбекистон Республикаси

Ички ишлар вазирлиги, Ташқи ишлар вазирлиги ва Миллий хавфсизлик хизмати ўзлари-нинг йўриқнома ҳужжатларини мазкур қарорга мувофиқлаш-тирсинлар.

Вазирилар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1995 йил 6 январь.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1995 ЙИЛ 6 ЯНВАРДАГИ ҚАРОРИГА ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИНИНГ

ЧЕТ ЭЛГА БОРИШЛАРИ ТАРТИБИ

1. УМУМий ҚОНДАЛАР

1. Ўзбекистон Республикаси фуқаролари Ўзбекистон Респу-бликаси қонун ҳужжатларида мувофиқ ҳусусий, жамоат ишлари бўйи-ча, доимий яшашга, сайёҳлик сифатида, ўқишга, даволанишга, ишга, хизмат сафарига чет элга эркин бориш ҳуқуқига эгадирлар.

2. Мазкур тартиб Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг бориш учун чиқиш ҳужжатларини расмийлаштириш талаб қилин-майдиган МДХга аъзо бўлган мамлакатлардан бошқа хорижий мам-лакатларга боришларида жорий қилинади.

3. Чет элга бориш учун зарур бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқароси паспорти Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Низомига мувофиқ ички ишлар органлари томонидан берилади.

4. Дипломатик паспортлар билан чет элга бориш Ўзбекистон Республикасининг дипломатик паспорти тўғрисидаги Низомига му-вофиқ Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томони-дан расмийлаштирилади.

5. Хорижий хизмат сафарларини ташкил этиш ва улардан сам-марали фойдаланилиши учун масъулият хизмат сафарларида юбо-рувчи ташкилотларнинг ва хизмат сафарига юбориш ҳақида қарор қабул қилган органларнинг раҳбарлари зиммасига юкланади.

II. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИНИНГ ЧЕТ ЭЛГА БОРИШЛАРИНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ ТАРТИБИ

1. Чет элга боришлари бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаро-лари белгиланган шаклдаги анкета-аризани тўлдирган ва Ўзе-бекистон Республикаси паспортини тақдим этган ҳолда яшаш жойлари бўйича ички ишлар органларига мурожаат қиладилар.

2. Ички ишлар органлари чеккидлар ва унинг паспортига ички йил муддатга чет элга бориш учун амал қиладиган тегишли белги қўядилар, фуқаролар кўрсатилган муддат давомида боришни рас-миийлаштириш учун ички ишлар органларига мурожаат қилмасдан бир неча марта чет элга боришлари мумкин. Ўзбекистон Респу-бликаси фуқароси паспортни мавжуд бўлган тақдирда паспорт бериш ва чет элга боришни расмийлаштириш муддати 15 кундан ошмаслиги керак.

Доимий яшаш учун чет элга кетаётган шахслар учун ҳужжатлар-ни кўриб чиқиш муддати зарурат бўлганда 30 суткагача узайтири-лиши мумкин.

Чет элга борувчи фуқаролар хорижий давлатнинг аъзосини олиш учун тегишли давлатларнинг дипломатик ва консуллик ваколатхо-наларига мурожаат қиладилар.

3. Анкета-аризалар 18 ёшга тўлган фуқаролар томонидан бери-лади. 18 ёшга тўлмаган болалар чет элга боришлари чоғида улар-нинг қонуний вакилларининг илтимосномалари берилади.

14 ёшдан 18 ёшгача бўлган болалар доимий яшашга кетаётган ҳолларда кетаётганларнинг розилигини тасдиқловчи нотариусда тасдиқланган ҳужжатлар тақдим этилиши зарурдир.

III. ЧЕТ ЭЛГА БОРИШ ҲУҚУҚИ РАД ЭТИЛГАНЛИГИ УСТИДАН ШИҚОТ ҚИЛИШ ТАРТИБИ

Ушбу тартибнинг III бўлимида назарда тутилган асослар бўйича чет элга боришга рухсат беришнинг рад этилиши, жавоб бери-нинг белгиланган муддатдан ортиқча кечиктирилиши устидан фу-қаро юқори органга шикоят қилиши мумкин, бу орган бир ойдан ортиқ бўлмаган муддатда жавоб бериши керак, фуқаро унинг қаро-ридан норози бўлганда судга шикоят қилиши мумкин. Мазкур тар-тибнинг III бўлими «б» ва «ж» бандларида кўрсатилган сабаблар бўйича чет элга бориш ҳуқуқини қечлаш устидан шикоят қилиниши мумкин эмас.

Мустақиллик медалари

ФУҚАРОНИНГ ЭНГ МУҲИМ ҲУҲЖАТИ

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси кириш, чиқиш ва фуқаролик бошқармасининг паспорт бўлими бошлиғи, милиция полковниги Абдулла Маҳкамов билан суҳбат

сатидан даражада тайёрлаш лозим эди. Шу боисдан ҳам уни тайёрлашда Германия билан ҳамкорликда иш қилирди.

— Энди паспортларни алмаштириш қандай кета-ётгани, янги паспортга эри-шиш биринчилардан бўлиб кимга насиб этаятгани ҳақи-да тўхталиб ўтсангиз.

— Бу жуда катта тадбир, қи-йин ва шу билан бирга шараф-ли иш. Республикада Прези-дент 23 декабрь куни чиқарган «Ўзбекистон Республикасида паспорт тизими тўғрисидаги Ни-зоми» амалга киритиш ҳақида»ги Фармонда унинг босқичма-бос-қич амалга оширилиши билди-рилган. Бу албатта бирдан-бир тўғри йўл. Мана энди шу Фар-мондаги «Биринчи навбатда 16 ёшга тўлган, муддатга ўтиб кет-ган паспорти бўлган, фамилияси, исми-шарифини ёки миллатини ўзгартирмоқчи бўлган тақдирда, шунингдек, паспортни йўқотган ва чет элга жўнаб кетиладиган ҳолларда Ўзбекистон Республи-каси фуқаросининг паспортини бериш кўзда тутилсин», дей-илган кўрсатмага мувофиқ иш тутаямиз. Янги паспорт бўлса ҳаммага етарли. Мурожаат этганлар ҳеч қандай қийинчилик-ларга солаверилмасди. Туманлар-даги сураатхоналарда янги пас-портга сурат чиқариш учун мах-сус тайёргарлик қўрилган. Хар бир паспорт бўлимида фуқаро-ларга маслаҳат бериш, тегишли

ҳужжатларни тайёрлашда қўмак-лаштиш учун алоҳида мутахассис-лар ажратилган. Шунингдек, пас-порт бўлимида Германиядан келтирилган компьютерлашти-рилган меҳаник воситалар ўрна-тилган бўлиб, янги паспортга ту-ширилиши лозим бўлган ёзув ва белгиларни хатосиз ва сифатли бажаради.

— Паспорт хизматидаги фуқароларга паспорт бериш, уларни рўйхатга қўйиш ва ўчириш билан шугулланиша-дим ёки уларнинг бошқа кун-далик вазифалари ҳам бори-ми?

— Биз ҳам милиция таркиби-дамыз, хар қандай қонун ва ҳу-қуқбузарликларнинг олдини олиш ва уни содир этганларга қарши кураш бизнинг ҳам вазифа-симиз, бевосита юритаётган хизмат доирамизга кириди. Хар йили юзлаб, минглаб одамлар-ни рўйхатга киритиб рўйхатдан ўчириш билан бирга турли га-йирқонуний жиноий ҳаракатлар-га қўл уриб қочиб юрганларни, ҳуқуқ-тартибот идоралари хо-дими томонидан қидирувда бўлганларни топиш қабилар ҳам зиммасидаги масъулиятлардан ҳисобланади.

— Абдулла ака, қўлимизда-ги паспортнинг шакли сифати-да қиллигини билдирчи-ши билан бирга қайси мам-лакат фуқароси эканлигини ма-нан ҳам кўрсатиб туради. Унга бўлган ҳурмат Ватанга бўлган

ҳурмат билан чамбарчас боғлиқ, десак муболага бўлмас. Аммо афсуски, шу-ни тўғри тушунамидиган, бўлар-бўлмасга паспортини янгилайдиган, покиза тут-майдиганлар ҳам орамизда йўқ эмас. Шундайларга нисбатан қандайдир ишлар ҳам олиб борилаётими?

— Бизда махсус маълумот-номалар хизмати бор. Шу орқали Тошкент шаҳри ва ви-лоятда истиқомат қиладиган фуқароларга тегишли маълум-отларни зарурат туғилганда оли-шимиз мумкин. Шахсан пас-порт хизмати бўйича қимдир, қандайдир тартиб-қоидаларга хилоф иш тутадиган бўлса унинг кирдиқори фош бўлиб қолмайди. Аммо бу масала-нинг бир томони. Умуман олиб қаралганда сиз айтиб ўтган-дек юртини, халқини, ўзини-ўзи ҳурмат қилган шахс ўзли-гини акс эттириб турган, му-стақил Республикаси фуқароси эканлигини билдирувчи пас-портни эъзозламаслиги мум-кинми, ахир. Аслини олганда, қиндик қони томан тупроқда яшаш, ўз юртининг фуқароси бўлишининг ўзи катта бахт. Юрагидан ғурури бўлган хар бир фуқаро ўз юртини обод этиш, Ватанининг буюклигини таъминлашга интилиб яшаш мукаррадир.

Суҳбатдош: Абдурахим ХАЛИЛОВ.

ХАЛҚАРО АНДОЗАЛАРГА МОС

Бугунги иқтисодий шароит-да, бирон-бир корхона тур-ти-да гал кетганда кўпчи-на би-ринчи навбатда, чиқарилаётган махсулотлар миқдори, хом ашё масаласи, ишчиларини ижтимо-ий ҳимоялаш, иш ҳақи, иш ўринларининг қаматганини қи-яс қилиш ва фолл ижтимоий ҳимоя би-лан биргаликда бартер йўли би-лан келтирилган чет эл махсулот-ларининг ишчиларга арзон нар-хларда сотилиши ҳам бу ердаги қулайлиқлар жумласидандир.

Бирлашманинг тиббиёт-сани-тария қисми ҳам асосан чет элларда ишлаб чиқарилган, энг замонавий тиббий ускуналар би-лан таъминланган. Яқинда тиббий қисм ҳудудда янги жаррохлик маҳкум қурилиши бошлаб юбо-рилди. Босқичма-босқич олиб бо-риладиган қурилиш режасига 240 урили станционар бўлимининг етти қаватли биноси, беш қават-ли муложаат — ташхис бўлими, уч қаватли жаррохлик бўлими, 700 кишига мўлжалланган ошона би-нолари киритилган. Мазкур жаррохлик маҳкумининг қурили-шида замонавий услублар асо-сида, жаҳон талабларига мос тиббий жиҳозлар ўрнатилиши, унинг ҳудудда соф ва озода муҳит яратилиши кўзда тутил-ган.

Асосий бино қурилишини В. Овчинников раҳбарлигидаги 3-қурилиш-монтаж бошқармаси бо-шиқорлари олиб бормоқда-лар.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашига сайловлар ўтказувчи шаҳар сайлов комиссияси ҚАРОРИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ ДЕПУТАТЛАРИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ ТЎҒРИСИДА

«Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 41 ва 45-моддасига мувофиқ шаҳар сайлов комиссияси қарор қилади:

Куйидаги кўрсатилган депутатликка номзодлар халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг депутати этиб сайланди ва рўйхатга олинди деб ҳисоблансин:

№	Депутатнинг фамилияси, исми, отасининг исми	Ту-гил-ган йили	Депутатликка номзод кўрсатган сийбсий партия ва ҳокимият вакиллик органининг номи	Эгаллаб турган лавозими (машғулоти тури)	Сайлов округининг тартиб рақами ва номи
1	Абдураимов Хотам Махкамович	1950	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари	20-Тахтапул
2	Абдураззоков Рустам Ирисматович	1952	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш лар бирлашмасининг ўринбосари	32-Авиасоз
3	Азизов Шавкат Султонович	1960	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	«Мегазор» маҳалла фуқаролар йиғини раиси	41-Машраб
4	Алихўжаев Осимхон Садуллаевич	1949	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Акмал Икромов тумани ҳокими	2-Шодлик
5	Асамов Шўрат Хуснутдинович	1959	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Ўзбекистон ХДП С. Рахимов тумани Кенгаши биринчи котиби	25-Беруний
6	Алиев Анвар Махмудович	1950	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Чилонзор тумани ҳокими	37-Олмазор
7	Жалилов Шўхрат Илхомович	1939	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари	16-Охунбобоев
8	Зокиров Тохир Обидович	1949	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	«Тошкентўйжойинвесткури-лиш» корпорацияси бошқару-вининг раиси	36-Курувчи
9	Зияева Малика Абдуллаевна	1944	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси бошлиғи, республика Соғ-лиқни сақлаш вазирининг ўринбосари	55-Иттифок
10	Йўлдошев Мид-хат Мухаммад-жонович	1950	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Сергели тумани ҳокими	29-Чоштепа
11	Камолов Бадриддин Садриддинович	1945	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари, назорат инспек-цияси бошлиғи	5-Бешкай-рағоч
12	Карлов Владимир Дмитриевич	1938	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тошкент қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори	30-Сельмаш
13	Ковтунова Камилла Мухаматовна	1948	«Ватан тараққиёти» партияси Тошкент шаҳар Кенгаши	«Ўзбек-Форум» фирмасининг бош директори	11-Яланғоч
14	Латипов Вафо Бахромович	1957	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Яккасарой тумани «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси	60-Яккасарой
15	Левентул Григорий Срулевич	1958	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Левентул» саноат ишлаб чиқариш концерни раиси	8-Салор
16	Максудхўжаев Бахтиёр Нўматович	1946	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари	10-Академик
17	Маликов Фарход Латипович	1958	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент қандолатчилик ком-бинати директори	6-Ўрикзор
18	Мажидов Абдуазим Хасимович	1953	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Ўзавтотўй» концерни бош-қармаси раисининг ўрин-босари	15-Хўмоюн
19	Матвеев Александр Алексеевич	1958	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Новатор» ишлаб чиқариш фирмаси директори	26-Дўстлик
20	Миродиллов Тохир Мирходжаевич	1940	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тез тиббий ёрдам клиник шифохонаси бош шифокори	3-Абдулла Қодирий
21	Миркомиллов Тўлқин Миркомиллович	1938	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тошкент Давлат техника университети ректори	22-Тансиқ-боев
22	Медведев Виктор Петрович	1942	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар Кенгашининг иккинчи котиби	40-Қўтарма
23	Омелиничий Михаил Александрович	1938	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Ўзбектрансқурилиш» Давлат уюшмаси бошқарувининг раиси	57-Абдулла Қаҳҳор
24	Арипов Одил Одилович	1938	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Ўзасаноатфукароқурилиш» Давлат корпорацияси раиси	13-Интизор
25	Оқмирзаев Файзулла	1920	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	М. Улугбек тумани «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси	9-Буз
26	Рахматов Пўлат Баратович	1949	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Кўёш нуридан ҳимояловчи усқуналар заводининг дирек-тори	28-Ўзғариш
27	Рахимжонов Қодиржон Обидович	1950	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	«Хамза» савдо ишлаб чиқариш хиссадорлик жамияти раиси	33-Лисунов
28	Расулов Маҳмаддоддин Олимжонович	1949	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Меъморчилик ва шаҳарсозлик бош бошқармаси бошлиғи	59-Бўржар
29	Сандов Ахрор Фатхуллаевич	1941	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	«Саноатқурилишиндустрия» акционерлик жамияти бош-қаруви раиси	48-Жарарик
30	Содиқов Толиб Содиқович	1920	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Уруш ва меҳнат фахрийлари шаҳар Кенгаши раиси	4-Зие Саид
31	Соатов Акбар Холматович	1947	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	251-мактаб ўқитувачиси	1-Максуд Шайхзода
32	Содиқова Саида Юсуповна	1951	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Ўзбекистон ХДП Мирзо Улугбек тумани Кенгаши биринчи котиби	12-Гулшан
33	Соболов Геннадий Иванович	1950	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари	14-Феруза
34	Тоҳиров Бахтиёр Иброҳимович	1952	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар ҳокими маҳ-камаси молия бошқармаси бошлиғи	38-Қозиробод
35	Тўлаганов Козим Носирович	1949	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар ҳокими	23-Мирзо Ғолиб
36	Усмонов Мағруп Нўматович	1956	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Ўзбекистон ХДП Юнусобод тумани Кенгашининг биринчи котиби	51-Усто Ширин
37	Файзуллаев Рахван Фатхуллаевич	1958	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	«Тошхашарўйловчтранс» уюшмасининг раиси	53-Уч Қаҳрамон
38	Ҳикматов Шўхрулло	1947	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Бектемир тумани ҳокими	7-Сувчи
39	Ҳикматуллоев Рўзи	1946	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тошкент шаҳар ҳокимининг ўринбосари	50-Мирзо Юсуф
40	Ҳўжаев Ботир Асадуллаевич	1956	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, статистика ва истиқболни белгилаш бош бошқармаси бошлиғи	39-Қатортол
41	Хўжаев Аъло Максумович	1940	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Ўзбекфильм» киностудияси директори	42-Хайробод
42	Чекмаров Валентин Александрович	1948	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Миробод тумани ҳокими	17-Ойбек
43	Шокирова Кимхон Сайфутдиновна	1951	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	26-шифохона бош шифокори	52-Туркистон
44	Иргашов Ботир Қодирович	1942	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Тошкент ил-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори	58-Қўшбеги
45	Юсупов Ботир Юсупович	1940	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	Хамза тумани ҳокими	31-Темир йўл
46	Қосимов Рустам Холтоевич	1942	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	«Тошкентўйжойинвест-курилиш» корпорацияси тиббиёт-санитария қисмининг бош шифокори	19-Толарик
47	Ғуломов Рустам Махкамович	1949	Фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари йигини	«Миллас» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори	46-Гуллобод
48	Ғуломов Латиф Екубович	1956	ЎзХДП Тошкент шаҳар Кенгаши	Ўзбекистон ХДП Тошкент шаҳар Кенгашининг биринчи котиби	47-Тинчлик

Шаҳар сайлов комиссиясининг раиси
Ғоzi БУХОРОВ.
Шаҳар сайлов комиссиясининг котиби
Тамара ИСМОИЛОВА.

Овознигордан эшитилган бу ахборот йўловчиларни сер-гаклантирди. Тушадиганлар туришиб, кейинги бекати ку-таётганлар олдинга ўтишга ҳаракат қилишди. Поезд «Чорсу»га келиб тўхтади. Метродан гулла-гулла туша-ётган ва унга чиқётган одам-ларнинг сон-саногини йўқ эди...

«Чорсу» метро бекати Эски шаҳарнинг «олтин дарвоза-си» ҳисобланади. Эрта тонг-дан то тунгга қадар ушбу ер ости қасридан одам аримай-ди. Бунинг устига бекатнинг шундоққина бозор яқинида жойлашганлиги ҳам унинг гавжумлигини таъминла-моқда. Қолаверса, шаҳри-миздаги йирик автобекатлар-дан бири шу яқин орада жой-лашган. Ўзбекистон ва Қозо-ғистон Республикалари халқ-лари шу бекат орқали бир-бирлари билан боғланади-лар. Кўриб турибсизки, бе-кат метролинининг кунда-лик ишлари бошқалариникига қараганда анча тигиз. Шуни назарда тутиб бу масулу-ятли участкага қирқ йиллик умрини темир йўл хўжалиги-га бағишлаган, юзлаб шогир-дларга мурабийлик қилган устоз Юлдуз Абдуллаев бош-

лиқ этиб тайинланган. Бу фи-доркор ва тadbиркор меҳнат-фахрийси қирқ йиллик меҳ-нати давомида ўз касб сир-ларини ёшларга сидқидил-дан ўргатиб келяпти. Устоз-нинг ажойиб фазилатлари унинг Зоҳира Розиева, Оль-га Орешникова, Ольга Сит-нова каби шогирдларига ҳам

ган хурматини ошириб юбор-ди. Шунинг натижасида хо-зир бу бекатда касб маҳора-тини намойиш қилувчи мет-росозлар кўпайиб қолди. Йў-ловчиларга ширинсухан ва беминнат хизмат кўрсатиш-да Раъно Ҳасанова, Раҳима Йўлдошева, Дилором Шо-махмудова, Фаина Хамидул-линаларнинг хизматлари бе-қийс.

-- Озодалик -- туман бой-лик, деб бежиз айтмаган хал-кимиз, -- дейди Юлдуз ака Абдуллаев бизга. -- Биз ҳа-миша мана шу мақолга амал қилиб келяпмиз. Бекатнинг озода ва саранжом-сариш-талигида заҳматкаш фар-рошларимиздан Нортोजи Кўчқорова ва Капиталина Ти-мофееваларнинг хизматла-ри катта. Улар ҳамиша ўзла-рига ажратилган худудни

Хизматимиз сизга манзурми?

«...КЕЙИНГИ БЕКАТ ЧОРСУ»

ўтган. Катта бекат бўлгани учун-ми бир вақтлар «Чорсу»да кўнимсизлик кучли эди. Мет-рочилар тез-тез ишдан бў-шаб кетишар ёки бошқа бе-катларга ишга ўтиб кетишар-ди. Юлдуз Абдуллаев бу ерга бошлиқ бўлиб келган, би-ринчи навбатда мана шу кў-нимсизликка барҳам берди. Натижада меҳнат унумдор-лиги ортди. Ходимларни жой-жойига қўйиш, уларнинг келажагига ишонч билан қа-раш ёшларни ўз касбига бўл-

линаларнинг хизматлари бе-қийс.

-- Озодалик -- туман бой-лик, деб бежиз айтмаган хал-кимиз, -- дейди Юлдуз ака Абдуллаев бизга. -- Биз ҳа-миша мана шу мақолга амал қилиб келяпмиз. Бекатнинг озода ва саранжом-сариш-талигида заҳматкаш фар-рошларимиздан Нортोजи Кўчқорова ва Капиталина Ти-мофееваларнинг хизматла-ри катта. Улар ҳамиша ўзла-рига ажратилган худудни

Минглаб йўловчи манзи-лини яқин қилаётган ушбу бекатда иш тўрт сменада ташкил қилинган. Йўловчи-лар оқими кундан-кунга кў-пайиб бораётганлигини эътиборга олиб, бу ерда хо-зир пул майдалайдиган учин-чи кассани очиб тараддуди бошланди. Кассалар сони-нинг ортинги ҳамшаҳарлари-мизга хизмат кўрсатиш са-марадорлигини янада ўси-шига ёрдам беради.

Фаттох АБДУРАХИМОВ.

«Паризод» хиссадорлик жамияти тикувчилик ишлаб чиқариш бирлаш-масида тайёрланаётган халқ истеъмоли буюмла-рининг сифати тобора яхшиланиб бормоқда. Бу ерда ишининг намунали ташкил этилиши ҳамда ишчиларга кўрсатила-ётган ғамхўрлик бунинг асосий омил бўлаётир.

СУРАТДА: бирлашма-нинг тажриба цехи ишчи-ларидан Фарида Зоирова ва Юлдуз Норматовлар янги нусхадаги кийимлар-ни тикишмоқда.

Козим Ўлмасов олган сурат.

Тирикликнинг азалий ҳикматини қа-рангки, инсон қанчалик юксалиб, боши кўкка етса ҳам босган излари бўшлиқда эмас, тупроқда қоларкан. Мутахассис-ларнинг ҳисоб-китобига қараганда бу ёруғ оғузда сал кам ўттиз мингга яқин касб-хунар бор экан. Эҳ-ҳе... Хаёлинг қалпагаги ҳурқиб, ҳушингни учиради. Ер юзидаги миллионлаб, миллиардлаб одамларнинг умри, тақдирини, пешона-сига битилган ёзуғи ана шу касб-ху-нарлар кўчасида кечар экан.

Аслида, шунчалик кўп хунарни юзага чиқарган ҳам азиз одамлар. Буткул бор-лигини бағишлаб, ўз машғулотларини хунар даражасида бор қилган, улуғла-ган ҳам муқаррам одамлар.

Одамлар -- ўткинчи, кадриятлар -- боқий, дейишгани шу бўлса керак-да! Воҳид ака боғбон-деҳдон оиласида дун-ёга келди. Мустақим қори Шукуров-

шо на терлари, кечган баракали умрлар балқиб туради.

Воҳид Шукуров умрини гўзалликлар яратишга бағишлаб келаётган, эл наза-рига тушган, юртда қадр топган назар-карда инсон. У одамлар ҳавас қилса арзигулик, ихлос қўйғилик умр кечириб келаяпти. Унинг асл касби курувчи-му-ҳандис. Тошкент политехника институ-тини битириб, ихлош-монтаж бошқар-масида участка мастери сифатида меҳ-нат фаолиятини бошлагандан бери одам-ларга фойз улашади, оилаларга шодлик бағишлайди. Воҳид ака ўзи лой қориб гишт терди, қум-шағални аралаштириб бетон қўйди, кран ҳавозаларида баланд-баланд уйлارга плиталар ётқизди. Шо-фёр бетон бўлиб ишга чиқмаган маҳал-ларда қурилиш участкаларида сурат пасаймасин, деб ўзи самосвалда гишт

Воҳид акани икболи, омади кул-ган йигит, деб бежиз айтишмайди. 60-йилларнинг бошлари эди. Тош-кентдек шахри азимда энди-энди йирик панелли уйлар қурилиши расм бўлаётган кезлар. Уқувли-умидбахш муҳандис йигитлардан саралаб, Францияга тажриба ўзлаштиришга юборишди. Улар орасида Воҳид Шукуров ҳам бор эди. Европада етакчи ҳисобланган француз муҳандис-курувчилари-нинг кўп қаватли ва йирик панелли уйлар қуришдаги иш усулларини ўрганишди, илғор тажрибаларини ўзлаштириб қайтишди.

Изланишлар кутлуг самаралар бера бошлади. Воҳид Шукуровнинг иштироки ва етакчилигида Чилон-зордаги қатор-қатор мавзелар, Яланғоч даҳаси (собик Высоко-вольт даҳаси), «Гулистон» рес-торани, Ҳамза театри, маъму-рий бино, ўнлаб мактаблар, бо-лалар боғчалари, шифохоналар қуриб битказилди.

Хамшаҳарларимиз

ГЎЗАЛЛИК БУНЁДКОРИ

нинг тўнғич ўғли. Отаси бир умр тупроқ билан тиллашиб, дарахтлар билан сир-лашиб яшади. Устозни Ризамат Муса-муҳамедов, елкадошлари Жўра бува Азизов, Йўлдош бува Зоиров, бугунги кунда кексалик гаштини суриб кела-ётган Каримжон бува Раҳимжоновлар билан биргаликда Яланғоч даҳасида, Қибрай туманида, Қорасув бўйларида, Бўстонликнинг қир-адирларида, Тош-кент вилоятининг қанчадан-қанча ху-дудларида ўнлаб гектар бог-роғлар яра-тишди. Олмазор, тоқзор, ноқзор, тут-зор... бекарон боғлар табаррук отала-римиз меҳнатини, кутлуг кадриятлари-ни бугунги ва келажақ авлодлар меҳр-эътиқоди билан боғловчи ришталар.

Воҳид Шукуров учун гўзаллик бунёд этиш, меҳр-эътибор улашиш, қувонч-бахтиёрлик бағишлаш ота мерос. Ота-она дуолари ижобат бўлиб, уни элга қўшди, элга танитди. Қўнлар, ойлар, йиллар киприк қоқгунчалик лаҳзалар-дек ўтиб кетар экан. Ва лекин, тупроққа қадалган кўчатларда, кўнгилларда кур-так туғиб барг ёзган фойз-чиройда, эл-юрт учун тикланган иморатларда, қа-ват-қават уй-жойлар, боғчалару мак-табларда, фабрикаю заводларда, пан-сионату санаторийларда реза-реза пе-

ташиди, бетон, қум-шағал етказиб бе-риб турди.

Эҳ-ҳе... Воҳид аканинг ўз қўли билан тиклаган, бош-қош бўлиб қад ростлаган биноларини кўриб кўзинг қувонади, кўн-лингда гурур-ифтихор туйғулари жўш уради. Ҳа, ҳалол меҳнат, эл-юрт назари одамни иқболга етаклар экан. Воҳид ака оддий курувчи-мастердан вазир муови-нигача бўлган пилапоярлардан ўтди. «БошТошкентқурилиш»га қарашли 159-трестда прораб бўлди, цех бошлиғи, 1-уй созлик комбинатининг бошқарма бош-лиғи, пардозлаш трестининг бош муҳан-диси, 2-пардозлаш трестининг бошқа-рувчиси, Ўзбекистон Республикаси пах-та саноати вазирининг ўринбосари, Ўзбе-кистон Республикаси Вазирлар Кенга-ши Ишлар бошқармаси бошлигининг му-овини, «БошТошкентқурилиш» бошли-гининг ўринбосари, Ўзбекистон Респу-бликаси Мебель саноати вазирининг ўрин-босари, «Ўзбекмебель» иҳара корхона-лари...

У қайси ерда бўлмасин, асосий иши уй-жой ва маъмурий-маиший бинолар қуришдан, жонажон Ўзбекистонимизнинг шухратини оширишдан, обрўсига обрў, кўрқига-кўрк қўшишдан иборат бўлди.

Республикаимиз худудидаги кейинги 20-30 йил ичида қад ростлаган Уққулоқ уй-жой маҳ-муида, Олмалик тоғ-металлур-гия комбинатида, Чимён спорт-соғломлаштириш мажмуининг биринчи навбатиди, Ўзбекистон Пахта тозалаш саноати вазир-лиги тармоғидаги қўша-қўша пахта тозалаш заводларида, пах-тани қуришти ва тозалаш цехла-рида, пахта тайёрлаш пунктла-рида Воҳид аканинг юрак қўри, ақл-шуури, фидойи умри бор. Рес-публика Мебель саноати вазирли-ги ихтиёридаги Тошкент, Урганч, Бўхоро, Самарқанд, Янгйўл, Олмалик, Фарғона, Наманган, Қу-ва, Андижон мебель фабрикалари таъмирланиши, кенгайтирилиши ўзидан-ўзи бўлгани йўқ. Барча-бар-часига унинг меҳнати ва меҳри сингган.

Воҳид ака камтар, камсуқум ин-сон. Етти ёшдан етмиш ёшгача -- таниган борки у билан салом-лашиб, қўришиб, ҳол-аҳвол сўра-шиб ўтади. Ана шу оний лаҳзалар-да унинг кўнгидаги фойз, юксак олийжаноблик, самимийлик, одам-оҳулик кўз нурлари орқали одам-ларнинг дилига қўчади, бағрини яйратиб юборади, чехраларга иссиқ табассум бағишлайди.

Одамларга фойз-гўзаллик ула-шиш учун одамнинг ўзи файзли бўлиши керак, деган ибратли ҳи-кмат Воҳид Шукуровнинг ҳаёт йўли-ни нурлантириб турдиби.

Нўмон РАХИМЖОНОВ, профессор.

Тошкентдаги Рес-публика ўрта махсус санъат мактаб-интер-натида тасвирий санъ-атга лаёқати баланд болалар таҳсил ола-ди. Уларнинг орасида мусаввирларимизнинг муносиб ворислари бор.

Ёш мусаввира Резе-да Собирзядова ҳам келажақда машҳур му-саввира бўлиш орзу-сида. 1994 йили Ҳин-дистонда ўтказилган «Шанкар-1994» бола-лар ишлаган расмлар танловида Жавоҳар-лаъл Неру номли ол-тин нишоннинг соҳи-баси бўлди. У билан мулоқотимизда шулар ҳақида суҳбатлашдик.

-- Суратларинг би-лан кўп марта ҳар хил кўрик-танловларда қатнашгансан. Ҳин-дистондаги танлов қай йўсинда ўтди?

-- Ҳиндистонда ўтқа-зилган танловда дунё-нинг деярли барча дав-латларидан беш ёшдан ўн беш ёшгача бўлган болалар чизган расмла-ри билан иштирок этди-

Истикбол эгалари

НИЯТИ -- ЭЗГУЛИК

лар. Танловдаги сурат-ларни кўрган кишининг кўзи роса қувнаб кетар-ди.

-- Танловда олтин нишонни қўлга кири-тишинг мумкинлиги ҳақида ҳеч ўйлаб кўр-ганмидинг?

-- Чизган расмларим билан танловда иштирок этишимнинг ўзи мен учун катта бахт эди. Интерна-тимизда ўқийдиган бир нечта болаларнинг су-ратлари «Шанкар -- 1994» учун танлаб олин-ди. Улар орасида менинг «Болалик шеърятини» номли туркум расмларим ҳам бор эди. Танловда ўртоқларим ҳам қатна-шишди. Камол Абдурах-монов, Беҳзод Раҳматов, Ўлмас Каримовларнинг ишлари қумуш нишонга сазовор этилди.

-- Тасвирий санъат-га қачондан бери қи-зикасан?

-- Олти ёшимдан бош-лаб расм чизишни роса яхши кўраман. Махсус санъат мактабига ўқиш-га боришга ўша вақтлар-даёқ аҳд қилиб қўйган-дим. Мактабда рассом-чилик сирларини ўрга-нишда менга муаллими-миз Людмила Абдулина яқиндан ёрдам беради-лар.

-- Чизган расмла-ринг учун мавзунин қай йўсинда танлайсан?

-- Авваллари тингла-ган эртак ва ҳикояларим-дан таъсирланиб, улар-нинг қаҳрамонларининг тасвирини қоғозга туши-рар эдим. Ҳозир бўлса қизиқарли саргузашт-ларга бой китобларни мутолаа қилиб, сўнгра ўшалар асосида расм чи-зишга киришиб кетаман. Ниятим инсоннинг бах-тиёр онларини суратла-римда акс эттириш.

Назозат УСМОНОВА суҳбатлашди.

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ойбекнинг 90 йиллигига

ВАТАНГА, ЭЛГА БАХШИДА ИЖОД

Едномалар

ТЎЙИБ ЁЗАЖАКМАН БИР КУН СОҒАЙСАМ...

АДИБ ИЗЛАРИ КОЛГАН ҚИШЛОҚ

Одамлар ўларкан, унут бўларкан. Аммо эл қалбида абад қоларкан. У айтган яхши сўз, яхши бир фикр Уни ҳар суҳбатда эсга соларкан.

Уй ҳовлимидаги бог этагига қурилган муъжазгина сўрида Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбекнинг "Болалик" кассасини мутулаа қилиб ўтирдим. Ногоҳон тоғ томондан эсган шабада китоб саҳифаларини охиста варақлаб юборди.

Мен кўзларимни бир зум китобдан узиб, ҳаёл оғушига чўмдим. Бейхитёр Мансур бобом билан бўлган суҳбат кўз олдимдан ўта бошлади.

Адабиёт муаллимимиз ёзувчи Ойбекнинг ҳаёти ва ижодини ўқиб-ўрганиб келишни уйга топириқ қилиб берганди. Мен уйга келиб адабиёт китобидан Ойбекнинг ҳаёти ва ижодини товуш чиқариб ўқий бошладим. Ҳовлимидаги супада чой ичиб ўтирган Мансур бобом "Ойбек" сўзини эшитиб:

— Қани, бери кел-чи, ўғлим,— дея мени чақирдилар. Мен бобомнинг не боисдан чақиратганига ҳайрон бўлиб, ўрнимдан турдим. Шунда бобом "Китобингни ҳам ола кел"— дея тақоррладилар.

Мен адабиёт китобимни олиб бобомнинг олдига бордим. — Ўғлим, сен ҳозир Ойбек деб ўқидингни?— дея гап бошладилар бобом.

— Ҳа, бобо, мен Ойбекнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ўқитган эдим.

— Шомча-чи, ўғлим. Ойбек деганинг дўстим Мусавой эмасми? — Ҳа, бобо, бу ўша сиз айтганган Мусавой, ёзувчи Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек бўлади.

— Э, болам. Мусавойнинг ёзувчи эканлигини мен ҳам яхши биламан. Мусавой билан биз тенгдошимиз. У Кавардонга тез-тез келиб турарди. Айниқса, Мусавой ёз ойларида шу ерда ўтказарди, ҳатто у ўзининг "Олтин водийдан шабадалар" романини қишлоғимизда қайта ишлаган. Мусавой билан бирга раҳматли Гафур Фулом, Максуд Шайхзода, Абдулла Қаҳҳор, Ўйғун, Ҳомил Ёқубов, Туроб Тўлалар, бошқа кўп ёзувчилар ҳам бир неча марта меҳмон бўлиб кетишган. Мусавойнинг асарларида маъно кўп. Сен ҳам кўндан қўймай синчиқлаб ўқинг, ўғлим,— дея Мансур бобом насихат қилдилар.

Орадан бир неча йил ўтгач меҳрибон бобом оламдан ўтдилар. Мансур бобом билан бўлган суҳбатимизга ҳам ўн йилдан ошди. Мен ҳар гал Мусо Тошмуҳаммад ўғли Ойбек асарларини варақлаганимда Мансур бобом билан бўлган ўша суҳбат эсимга тушади ва мени Ойбек домла ҳақида хотиралар ёзишга ундайди...

БОЛАДЕК СОДДА ЭДИ (ТОЖИХОН АЯ ХОТИРАСИ)

Ойбек домла 1954 йилнинг бутун ёз ойида бизнинг уйда яшаган. У киши қувноқ, хушчакчақ ва ажойиб инсон эди. У илк бор қишлоғимизга келганда танлаб-танлаб бизникига тушган, чунки ўша пайтларда бизнинг ҳовлимида райхон ва гуллар бўлиб, райхонлар хушбўй ис таратиб, гуллар эса камалакдек товланиб очилиб турарди. Бу ҳолат кишини бейхитёр ўзига мафтун этиб, кўзни қамаштирарди. Бугимиз этагига эса кичик бир анжир бўлиб, у ёз ойлари сувга лим тўлиб оқарди. Биз унга ана шу кичик анжор устига сўри қўйиб бергандик. У киши ана шу сўрида доим тип-ти-ник бўлиб оқатган сувга тикилиб, ҳаёл сурганича ўтириб, ўйланиб нималаридир ёзарди. Баъзан каламжақ дўстлари билан алла-маҳалгача баҳслашиб тортишарди.

Кейинчалик Ойбек домла бизникига рафикаси Зарифахон, ўғиллари Омон, Бекжон, қиз Гулранг билан тез-тез келиб меҳмон бўлиб кетишарди. Раҳматли умр йўлдошим Алмат билан жуда қалин дўст эди. Ўша кезларда бизнинг "Лаз" деган отимиз бўларди. Ойбек домла доим ана шу отга миниб олиб, узок-яқинларга сайр қилгани чиқарди.

Бир кун Ойбек домла ва қолхоз раиси Омилбой Ёқубов иккиси "Лаз" отимизга мингашиб Қорасув дарёсининг нариги томонидаги Алмат ака бригадирлик қилаётган қовун полизига боришди. Ойбек домла охиста отдан тушиб қовунлар пишиб етган пайкалга кирди. Кирди-ю қаҳ-қаҳ отиб кулиб юборди.

— Ҳа, домла, тинчликми?— сўради Омилбой ака.

У киши бўлса ҳамон тинмай қулишда давом этарди. Кейин билсак, домла пишиб, ерилиб, бандидан узилиб етган қовунларни кўриб, табиатнинг ишига қойил қолиб, хайратдан қулаётган эканлар.

Кейинчалик бу ажойиб инсоннинг соғлиги емонлаша бошлади. Ҳатто ўша пайтларда (у тилдан қолиб, бир қўли ишламасди) ҳам у ижодий изланишдан ўзини четга олмайди, янги-янги асарлар ёзди. Ана шу хасталик вақтида Ойбек домла бир шеърда шундай ёзди:

Хастаман ... Фикрга, туйғуга тўлиб —
Ой менга ҳамқадам — сокин юрамен,
Соғайсам бир кун ёзамен тўйиб,
Ҳисларга қалбимни қўшиб ёзамен,
Кечалар юрурмен тездадай ҳориб,
Бошимда ой борур — менга ҳамқадам,
Ҳаёллар учади машъадай ёниб,
Тўйиб ёзажакман бир кун соғайсам.

Ҳа, Ойбек домла ичиди олов бўлиб ёнаётган хасталикнинг қалб тугенларини дард ва алам билан ана шундай таърифлаб оппоқ қозғога туширган эди.

Ойбек домла ўз умри давомида йитирмадан ортиқ йирик асарлар ёзиб, ўзбек адабиётимизни бойитиб кетган буюқ ёзувчи бўлса-да, юқоридagi шеърда таъкидланганидек барибир тўйиб ёзмаган эди. Ана шу хасталик пайтларида ҳам Ойбек домла Кавардон қишлоғига тез-тез келиб турарди. Ёз ойларида эса доимо шу ерда дам оларди. Ўз руҳини туширмаслиққа, қувноқ ва хушчакчақ юришга ҳаракат қиларди. Рафикаси Зарифа Саидносова ҳам доимо Ойбек домла билан ёнма-ён юриб унинг хаста жисмига малҳам бўларди. Ҳа, Зарифахонимнинг ўша пайтлардаги кўрсатган жасорат ва матонатга туйғайли Ойбек домланинг "Улуг йўл" романи, "Болалик", "Нур қидириб" сингари кассалари яратилганди.

Латифжон МАНСУРОВ.

"НАВОЙИ" РОМАНИ ТАЪРИФИДА

• Ойбекнинг "Навоий" романи инсон тафаккури ва қалбини еритувчи эстетик асар бўлишдан ташқари, тарихимизни бўзишга уринган қимсаларга қарши қашқатқич зарба ҳам бўлди.

Анвар ОЛИМЖОНОВ.

• Ҳозир Ойбекнинг Навоий ҳақидаги романи ҳоризондаги жуда кўп дўстларимиз орасида ҳам шухрат қозониб, севиб ўқилган китоб бўлиб қолди. Мен Чехословакида бўлган эдим. У ерда жуда кўп китобхонлар ўзбек халқининг ўтмиши билан танишиш учун "Навоий" романини махсус тақрор-тақрор ўқиб, муҳокама қилишар экан.

Мухтор АВЕЗОВ.

Ойбек ижодида табиат ҳақидаги эрқа шеърлар талайгина. Қачонки, юрагим оз бўлса-да озорланиб, таскин излаб қолсам, Ойбек шеърларини кўлимга оламан. "Шамол, бир эртаси ўқиб" деб сеҳрли-сеҳрли сўзланади шоир. Ва ниҳоят адиб истеъдоднинг бир олмос қирраси бўлган "Наъматак" шеърини топаман. Энтикиб-энтикиб ўқийман. Юрагимга Чимен тоғларининг бегубор хавоси малҳам бўлаётгандек туюлади назаримда. Кўз ўнгимда эса Ойбекнинг жиндек қувноқ,

Мутулаа

ЮРАК ВА НИГОҲ

жиндек гуссалар кўзлари намоён бўлади. Унинг кўзларида олам акс этади. Мен Ойбекнинг кўзларидан "Наъматак"ни ўқийман".

Нафис чайқалади бир туп наъматак,

Юксакда, шамолнинг беланчагида.

Қўёшга кўтариб бир сават оқ гул!

Викор-ла ўшайган қоя лабида —

Нафис чайқалади бир туп наъматак.

Ойбекнинг кўзларида барча нарсаси акс этиб турибди. Ўша "шамолнинг беланчаги", "ўшайган қоянинг лаби", "бир сават оқ гул" шундоқкина жилоланиб турибди. Ким чизди-кин бу манзараларни унинг кўзларида? Қайси мусаввир экан?

Мен сеҳрланиб қолганман. Ойбекнинг кўзларида боғланиб қолганман. Кўзлардаги ажиб бир манзаралар дилимни тўлқинлантиради:

Майин рақсига ҳеч қоникмас кўнги,

Ваҳший тошларга ҳам у берар фусун.

Сўнмайди юзида ёрқин табассум,

Ёноқларини тўтиб олтин бўса-чун.

Қўёшга тутди бир сават оқ гул!

Ох, бу манзарани унча-бунча мусаввирнинг мўйқалами битолмайди. Ёрқин бўёқларни топол-

майди. Бу манзарани бор малохоти билан чизиб бермоққа, намоён қилмоққа фақат Ойбекнинг кўзлари қодир. Ойбекнинг кўзлари буюқ ижодкор.

Мен шеър ўқийвераман, кўзлар тубида эса нурлар баҳси, гуллар акси:

Пойида йиғлайди қумуш қор юм-юм...

Нафис чайқалади бир туп наъматак.

Шамол инжуларни сепар чашмадек

Бошида бир сават оқ юлдуз — чечак.

Нозик саломлари нақадар масъум!

Оқ қорларнинг кўз ешларини ҳеч қўрганмисиз? Қўрмаган бўлсангиз. Ойбекнинг кўзларида бир боқинг. Бу кўзлар табиатнинг гўзаллигига, масъумлигига тўлиққан кўзлар. Ойбек юзларидаги ҳар ажини оқ қорлар сувини элтувчи жилга гўё. Лекин наъматак-чи? Ана у бошида бир сават оқ юлдуз — чечак бизга ишвали боқиб турибди. Худди бағримга бир фусун, бир шаббода келиб урилгандек:

Тоғлар ҳавосининг ферузасидан

Майин товланади бутун ниҳоли.

Ваҳший қояларнинг ажиб ижоди;

Юксакда рақс этар бир туп наъматак,

Қўёшга бир сават гул тўтиб хурсанд.

Қалбимни бейхитёр ажиб бир хўрсиник титратди. Шундай гўзал манзарани қайси мусаввир адибнинг кўзлари тубига го этибди экан, деб яна ўйлайман. Қайси мусаввир бунчалар тугенни бўёқларга жойлай олибди экан? Бу мусаввир — Ойбекнинг қалби. Шу ҳаётга ташна қалб, Ўзбекистоннинг гўзал бағрига ошно қалб!

Шу сабабли ҳам Ойбекнинг кўзларига қарайману юртимни кўраман. Бу юртнинг манзараларини Ойбекнинг қалби унинг кўзларида жойлаган. Ишонмасангиз, Ойбек домланинг шеърларини ўқинг. Унинг кўзлари ҳам, қалби ҳам шеърларида жо бўлган.

Темур УБАЙДУЛЛО.

Академик ёзувчи Ойбек маданиятимизнинг улкан арбоби, халқ артисти Шуккур Бурхонов билан.

ТАБАРРУК ЗИЁРАТГОҲ

Ўшбу уйнинг остонасидан хатлаган киши юрагига бир олам ҳурмат ва эҳтиром билан ичкарига қадам қўяди. Сабаби, бу табарруқ зиёратгоҳ атоқли адибимиз Ойбекнинг уй-музейидир.

Уй-музей очилган кунидан бошлаб халқимизнинг, хусусан, Ойбек ижодини эъозловчи мухлисларнинг азиз қадамжоси бўлиб қолди. Унинг залларида атоқли адибимизнинг болалигидан тортиб, то ҳаётининг сўнгги кунларигача босиб ўтган йўли ҳақида ҳикоя қилувчи ашёлар, ижод маҳсулотлари бўлган ажойиб китоблари ўрин олган. Намойишга қўйилган ҳар бир экспонат Ойбекнинг қанчалар меҳнатқаш, қанчалар изланувчан эканлигидан далолат бериб туради. Айниқса, адиб "Қутлуг қон", "Навоий" романларини битган ёзув столи киши қалбини ҳаяжонга тўлдирарди.

Уй-музейининг барча заллари Ойбек ҳаётлигида қандай бўлса, шундайлигича тургандек. Гўё адиб сайр қилгани чиқиб кетгану ҳали замон келиб қоладигандек туюлади.

Ойбек уй-музейи, айниқса, шу кунларда адабиёт ихлосмандлари билан тўлиб-тошади. Улар 90 ёшга кирган Ойбек даҳосига яна бир қарра эҳтиром кўрсатгани таъриф буюрадилар. Гарчи, таъмирлаш ишлари олиб борилаётган бўлса ҳам, зиёратчиларнинг қадами узилмайди. Чунки Ойбекнинг нафаси келиб турадиган бу хонадон ҳар бир ўзбек учун муқаддасдир.

Тоҳир ЙЎЛЧИЕВ.

Устоз Ойбек деярли

барча халқларнинг адиблари билан қадрдон, иннок дўст бўлган эди. Айниқса, ўзбек адабиёти ва санъати ўн қулиқларида, учрашувларда Ойбекнинг номи тилдан тушмасди. Уни устоз ўзбек романчилигининг забардаст вақили сифатида ардоқлашарди. Хусусан Ойбек қозоқ адиби Собит Муқомов билан қалин дўст эди.

СУРАТДА: Ойбек ва Собит Муқомов ўзбек ва қозоқ ёзувчи биродарлари орасида тасвирланган. Сурат Ўзбекистон адабиёти ва санъатининг Қозоғистонда бўлиб ўтган ҳафталигида олинган.

ДИЛ ФАҲРИЯСИ

Назидида беҳудуд уммонга ўхшар. Ойбек, сизгаги ақл ва қўқ. Урингиз мунаввар жаҳонга ўхшар. Сўнмайси сўншдан йироқсиз, йироқ! Зехним қўзини тиксам, сиз—ажиб тиник. Бутун вужудингиза қўри қўринар. Гафқуригизга ҳам офтобдай ёниқ. Зехнингиз шамларини нури кўринар. Дам боқсам, дур тўла деңизсиз — шаффоф. Тўқилганиб салқир қирғоққа мўқом. Аксиди товланиб қонларга офтоб, Ундан олоқиман улқусиз илҳом. Дам боқсам турлар, хайкалар тинмай, Унга сизгайди, ҳеч унга тўқик. Шоури ер-қўқни қўлар пайдар-пай, Чегара бекордир янграва қўшиқ. Бир боқсам чашмадир мангу қўримас. Унинг қаринсизда доиман ҳар нафас. Гавдалар буюқ сиймоғини ажиб, Менда улағитирав иштёқ, ҳавас. Беш аср олдинги ҳолисондан то Бутунги, эртанги ҳолиса қалар. Мўқсам қишлопан сиздайин заво Вужудига синган бағирий навар. Ақли парларда торлар чертаганингиз, Шериятингизда мавждор оҳанглар. Муқаддас дийерни қўйлаб ўтдингиз. Сўнгингиз дунёни тўтиб, жаранглари! Олмас истеъдоднинг қирралари жам. Турфа хил жаҳоқир териб бордингиз, Ўратиб дурларга тўқиб бир олам. Олам қоратига кириб бордингиз. Сизнингиз меҳрига, муҳаббатига. Дунё ҳам дилингизга ичра бўлди жо. Нафосат қўриқини нафосатига. Сиздан миллатлардир бу гўзал дунё! Чуккур хис этдингиз дўстлик қудратини, Меҳон этодингиз ижодингизга, Кардошлик нелигини тугундингиз чини, Сабоб бермақдасиз алоқингизга. Улмасик қасб отиб яшмоқдасиз Қишлар оралиб қозағитирсиз. Сўнмас юлдуз мисол чакмамоқдасиз, Ижод уммонига сузатирсиз. Оташаниб ёнган ўнчан кўнанингиз, Дунёга ташинида боқадиларингиз. Замои арасига ачиниб ҳар чоқ. Давоси излаб, қалб ёққиларингиз. Юрт ўти чакнаган қароғингиз-ла Барваста бўйингиз, қоматингиз ҳам, Нарок экан берган қирогингиз-ла Иродингиз, сабуру тоқатингиз ҳам Ҳамон кўз ўнгимда, ҳамон ақсимада. Ўғит, маслаҳатда сўнган закингизга, Тугулалар солиб жону жисмига. Қалбнингиз тугилан яратган боғлар, Ўрнини яратсам қандайдир, устод! Уқинди ижодим эккан мақдир. Қошиқдай, ўшанга етса истеъдод! Шу орузда кечар қўлар, лаҳзалар, Умидвор бўлади ижодкор инсон. Сиз қалбларда мангу ёнган аланга Сиз юртим қалбида барҳат армон!

Рўзи КОДИРИЙ

Билим масканларида

ТАЪЛИМНИ СЕВГАН ҚИЗЛАР

Сўнгги йилларда ташкил этилаётган коллеж, лицей, гимназия ва баъзи бир фанларни чуқур ўргатувчи мактаблар юртимиз таълим соҳасидаги ижобий ўзгаришларнинг далилидир. Сўнгги йилларга қадар Ўзбекистонда 7 та лицей мавжуд эди. Эндиликда бундай ўқув масканлари сони 21 тага етди.

— Республикада ягона бўлган ўзбек-турк қизлар лицейи 1992 йил ташкил топган. — дейди биз билан суҳбатла лицей директори Малохат Орифжонова. — Лицейга 6-синфни тугатган қизлар тест синовлари усулида қабул қилинади. Улардан аниқ фанларни пухта билиш билан бир қаторда инглиз тилини яхши билиш ҳам талаб қилинади. Қизлар аввалига бир йил тайёролов гуруҳида турк тили ва инглиз тилини чуқур ўрганадилар. Иккинчи йили уларга чуқур билим бериш билан бир қаторда барча аниқ фанлар инглиз тилида ўқитилади. Лицейда 8 та турк муаллими ва 8 та маҳаллий ўқитувчиларимиз. — Озода Нигматова, Ёлғора Мухаммаджоннова, Равшаной Азизова, Мурод Раҳмонов ва бошқалар турли фанлардан сабоқ беришади.

Турк муаллимларининг олиб бораётган фаолияти ҳақида лицейнинг турк таълими бўйича директори ўринбосари Тарканбек Тектен билан суҳбатлашамиз.

— Муаллимларимиздан Фиген Ҳадемир инглиз тилида биология фанидан, Айше Соёлу инглиз тилида математика фанидан, Нуртен Туйлу турк тилидан, Ҳафизе Инжефидил ва Сетика Гурбан инглиз тилидан дарс берадилар. — дейди Тарканбек Тектен. — Ҳар бир дарс мобайнида ўқувчилар компьютер системалари, қассета ва видеокассеталардан фойдаланишади. Бу ерда жаҳон талабларига мос бўлган Англия, Америка Қўшма Штатлари ва Туркияда нашр этирилган инглиз ва турк тилидаги дарсликлар ердамада тахсил берилади.

Яқинда ўқувчилар ўртасида турк тилида шеър тўқиш, ишро этиш ва расм чизиш бўйича ўтказилган кўрик-танловда 5 та ўзбек талабаси иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллашди. Шеър ёзиш бўйича Гузэл Ҳасонова, Назокат Юнусова, Шахноза Қасимовалар юқори ўринларга лойиқ топилди. Ишро есишда Қўвайбек Қияжон, расм чизишда Равшаной Қўзихмедоваларга фахрли биринчи ўрин насиб этди.

Дония ЗОКИРОВА.

МАЗМУНЛИ ОЧИҚ ДАРС

Бундан бир неча йил илгари ўқувчилар дарсларини бўш ўзлаштиришга одатда уларни ҳунар-техника билим юртига ўтказиб юбориш билан қўриқарди. Чунки ўша даврда бундай билимгоҳларга одатда билими саёз, тўполончи болалар юборилар эди. Шаҳримиздаги А. Мирзаахмедов номи 4-ҳунар-техника билим юртига бортганимизда ҳаёлимизда гужтон ўйнаётган бундай фикрлардан асар ҳам қолмаганини кўрдик. Халқ ҳўжалиги жаҳонларига алоқа бўйича мутахассислар тайёрлаб бераётган ўшбу ўқув даргоҳида болаларга намунали таълим-тарбия берилаётган, илгор усуллар ўзлаштирилаётганининг гувоҳи бўлдик.

Шу ўринда ақинда билим юртида "Мактабгача тарбия" журна-ли таҳрир хайъати аъзолари ишти-рокда очик дарс ўтказилганини диккатта қозвордир. Улуг аллома Мирзо Улуғбек меросига бағишланган сабоқларга ўқувчилар пухта ҳозирлик қўришгани севиб турибди. Улар юлдузлар илии султонининг ҳаёт йўлини ўрганиб чиқиб, рефератлар ёзишган. Бобомиз асарлари, қўриб кетган ишшоотлари хусуси-да қизиқарли маълумотлар тўплашган.

Очиқ дарсда "Мактабгача тарбия" журналининг бош муҳаррири Мухаммаддин Қўшмоқбой Мирзо Улуғбекнинг жаҳон илму фани раънақи йўлидаги бекиес хизмат-лари, буюқ ҳукмдор қамда олим томонидан бизга мерос қолган асарларининг қиммати ҳақида сўзлади. Айниқса ўқувчиларга Улуғбекнинг болалигидан оқ зукко, зиярак, фаросатли бўлаган ҳақиқати ибратли хикоятлар ман-зур бўлди.

Мустақил юрт тарихи ва мада-ниятини ўрганишга астойдил ки-ришган ўқимлар уларнинг қизиқтирган саволларга жа-воб олишди. Ўнг яхши реферат ёзган ўқувчилардан Сайидмуҳаммад Исоков, Жамшид Шодмонбеков, Зиеда Турсунова, Нигора Нурухо-нова ва бошқалар ўз тенгқуларига ўрнат қўрсатишди

Гулячехра САЪДУЛЛАЕВА.

